

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs
Rozemarijn te DRONGEN**

Hoofdstructuur buitengewoon basisonderwijs

Instellingsnummer 26815
Instelling Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs Rozemarijn
Directeur Caroline VAN DORPE
Adres Kloosterstraat 6_D - 9031 DRONGEN
Telefoon 09-282.09.34
Fax 09-282.09.33
E-mail school@rozemarijn.org
Website www.rozemarijn.org

Bestuur van de instelling Morgenster VZW
Adres Kloosterstraat 6 - 9031 DRONGEN

Scholengemeenschap Instituut voor Individueel Onderricht
Adres Meerhoutstraat 55 - 9041 OOSTAKKER
CLB Vrij CLB Regio Gent
Adres Holstraat 95 - 9000 GENT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 27-04-2015, 28-04-2015, 29-04-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 29-04-2015
Datum bespreking verslag met de instelling 13-05-2015

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Anne VANWELDEN
Teamleden Marian TEERLINCK, Jan MESTDAGH

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding in type 2 - kleuteronderwijs, motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding in type 2 - lager onderwijs	8
3.1.1.2 wereldoriëntatie in type 2 - kleuteronderwijs, wereldoriëntatie in type 2 - lager onderwijs.....	10
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	13
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	14
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	14
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	15
4.1 Onderwijsaanbod	15
4.2 Afstemming met partners	17
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	18
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	20
6.1 Wat doet de school goed?.....	20
6.2 Wat kan de school verbeteren?	20
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	20
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	21
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	21

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPD-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de vijf fasen van handelingsplanning:
 - de beginsituatiebepaling
 - de doelenselectiefase
 - de voorbereidingsfase
 - de uitvoeringsfase
 - de evaluatiefase.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de vrije basisschool voor buitengewoon onderwijs "Rozemarijn" te Drongen. De school richt onderwijs van het type 2 in voor leerlingen met een matige tot ernstige mentale beperking. Ze is gelegen in de groene rand van de stad Gent op een campus waar zich ook een school voor gewoon basisonderwijs en een centrum voor ambulante revalidatie bevinden. De leerlingen krijgen onderwijs in een modern schoolgebouw dat aangepast is aan hun noden en zodoende een aangename leef- en leeromgeving schept. Door de nabijheid van het centrum voor ambulante revalidatie (CAR) krijgen twee derden van de leerlingen multidisciplinaire paramedische ondersteuning in het centrum. Deze keuze heeft zijn gevolgen voor de omvang van het urenpakket paramedische ondersteuning dat de school vanuit onderwijsmiddelen genereert. De school maakt deel uit van het instituut voor individueel onderwijs (IVIO) waartoe 4 lagere scholen en 1 secundaire school voor buitengewoon onderwijs behoren. De scholen voor buitengewoon basisonderwijs vormen samen een scholengemeenschap. De school telt momenteel 92 leerlingen verdeeld over 4 kleuterklassen en 8 lagere klassen. De laatste jaren ondervindt de school een wijziging in de leerlingenkenmerken. Heel wat leerlingen met ernstige meervoudige beperkingen en complexe zorgvragen stromen in. Deze tendens vraagt om een aanpassing in de visie op de begeleiding en het onderwijsaanbod voor deze kinderen. De school kiest voor een heterogene samenstelling van de klasgroepen met een accent op het leren van elkaar. Geleidelijk aan vindt een verschuiving plaats naar het groeperen van leerlingen met gelijkaardige zorgvragen. De personeelsgroep bestaat voor een groot deel uit ervaren leden die al geruime tijd op de school werkzaam zijn. Een aantal paramedici zijn vrij nieuw in het team aan de slag. De directeur en de orthopedagoge voeren samen het schoolbeleid. Zij zijn al een hele periode actief op deze school. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met de specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 20 april 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus van deze doorlichting. In de school ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor motorische ontwikkeling/lichamelijke opvoeding én voor wereldoriëntatie de ontwikkelingsdoelen volgens het cyclisch proces van handelingsplanning na te streven. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van het onderwijsaanbod en de afstemming met andere partners en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving. Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat het schoolteam voldoende inspanningen levert om de ontwikkelingsdoelen voor motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding op een handelingsplanmatige wijze na te streven. De bijzondere leermeesters en paramedici selecteren doelen uit eigen kaders die gerelateerd zijn aan de ontwikkelingsdoelen type 2. Op basis hiervan realiseren zij een gevarieerd aanbod op maat van de leerlingen. Zij volgen eveneens de evolutie van de leerlingen systematisch op. Deze opvolgingen dienen als uitgangspunt voor bijsturingen in het aanbod. Klasleraren besteden minder gerichte aandacht aan de verschillende aspecten van de motorische ontwikkeling binnen hun handelingsplanning. Op de school heerst een stimulerend motorisch klimaat. Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat het schoolteam onvoldoende inspanningen levert om de ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie op een handelingsplanmatige wijze na te streven. De school verzamelt weinig objectieve gegevens voor een brede beeldvorming van het ontwikkelingsniveau van de leerlingen voor wereldoriëntatie. De gegevensverzameling is hoofdzakelijk gericht op aspecten van het subdomein persoonlijke redzaamheid. Deze beperkte beginsituatiebepaling leidt tot een onvolledig beeld van het ontwikkelingsniveau van de leerlingen voor dit leergebied. Door de weinig geobjectiveerde vorm van onderzoeken en evalueren komt het schoolteam niet tot het formuleren van voldoende brede en heldere zorgvragen. Op basis hiervan verlopen de doelenselectie, de voorbereiding en de evaluatie te weinig op maat van de individuele of de groep leerlingen. In de uitvoering stemmen de teamleden hun aanbod af op de gedeeltelijk informeel verzamelde gegevens en hun eigen aanvoelen. Het cyclisch proces van handelingsplanning is onvoldoende gestuurd door een kwaliteitsvol handelingsplan om voldoende passende doelen voor wereldoriëntatie na te streven. Met het project "Rozemarijn in beeld" geeft het schoolteam een aanzet om een bredere horizontale samenhang tussen de verschillende leergebieden en domeinen na te streven.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat het onderwijsaanbod steunt op de ontwikkelingsdoelen type 2. Het schoolteam concretiseert de ontwikkelingsdoelen weinig of niet naar operationele doelen. De doelenselectie legt de klemtoon op het subdomein persoonlijke redzaamheid binnen wereldoriëntatie. Voor een aantal leergebieden is deze doelenselectie zeer beperkt tot onbestaand. Ze sluit nog te weinig aan bij de specifieke noden en ontwikkelingsmogelijkheden van de leerlingen. De school doorloopt een moeizaam proces om ontwikkelingsdoelen in haalbare tussenstappen te vertalen. Schoolafspraken over het gebruik van de onderwijstijd en de selectie van leergebieden en –domeinen zijn weinig concreet. Voor de organisatie van hun onderwijsaanbod beschikken de teamleden over een grote autonomie waardoor een diversiteit in de plannings- en voorbereidingsinstrumenten ontstaat. Deze instrumenten geven vaak te beperkt richting aan de uitvoering. De schooleigen paramedische ondersteuning is noodgedwongen beperkt door het grote aantal leerlingen dat ondersteund wordt door het centrum voor ambulante revalidatie. Hierdoor krijgen sommige leerlingen weinig of geen ondersteuning die aansluit bij hun ontwikkelingsperspectief.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat de school een open houding inneemt bij de afstemming met partners. Zij doet inspanningen om haar werking te verrijken met inbreng van de expertise van externen. Verschillende formele overlegplatformen bieden de mogelijkheid om te leren van elkaar. De samenwerking met het Centrum voor Leerlingenbegeleiding heeft groeikansen op het vlak van de aansturing van het handelingsplanmatig werken. De samenwerking en afstemming met het centrum voor ambulante revalidatie vraagt om verdere verfijning in het afstemmen van reële ontwikkelingsperspectieven op basis van specifieke zorgvragen. De vaststellingen over de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van het algemeen beleid wijzen op een sterke gerichtheid op het uitvoeringsniveau. Verschillende aspecten van de schoolvisie zijn nog te weinig doorleefd en gedragen waardoor ze slechts gedeeltelijk de schoolwerking richting geven. Het schoolleiderschap wordt gedeeld tussen de directeur en de orthopedagoge. Zij zijn vlot aanspreekbaar en bereikbaar voor de teamleden en de ouders. De aansturing en opvolging van de werking tot op de klasvloer komen minder aan bod. Bij de besluitvorming ontbreekt het soms nog aan heldere en richtinggevende afspraken die de gelijkgerichtheid in denken en handelen verder vorm geven. Het schoolteam heeft nog niet de systematiek om vanuit prioritaire werkpunten op korte, middellange en lange termijn de schoolwerking te evalueren en bij te sturen. Vaak gaat men tot actie over wanneer knelpunten zich voordoen zonder hiervoor het nodige stappenplan uit te zetten in tijd en middelen. De kwaliteitszorg is eerder een fragmentair gebeuren en vormt te weinig een cyclisch geheel van plannen, uitvoeren, evalueren, borgen en bijsturen.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de schoolomgeving wijst uit dat de school in voldoende mate oog heeft voor de organisatie van haar welzijnsbeleid. Het globaal actieplan en het jaaractieplan sturen de werking aan. De verantwoordelijken hebben oog voor het vaststellen, opvolgen en bewaken van mogelijke risico's. Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de regelgeving toont aan dat de school deze respecteert. Voor de overige regelgeving respecteert de school de afspraken rond de bijdrageregeling en het participatiedecreet onvoldoende. De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarden "bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving" en "geselecteerde regelgeving". Voor de erkenningsvoorwaarde "voldoen aan de onderwijsdoelstellingen" formuleert de onderwijsinspectie een gunstig advies beperkt in de tijd omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor het leergebied wereldoriëntatie. Het schoolteam getuigt van een hoge mate van betrokkenheid. Het beleid, samen met de expertise van vele teamleden, beschikt over voldoende professionaliteit om het tekort weg te werken binnen de vooropgestelde termijn.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

type 2 - kleuteronderwijs

motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding, wereldoriëntatie

type 2 - lager onderwijs

motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding, wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsaanbod

Onderwijs - Begeleiding

Afstemming met partners

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding in type 2 - kleuteronderwijs, motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding in type 2 - lager onderwijs

Voldoet

Het schoolteam levert voldoende inspanningen om de geselecteerde ontwikkelingsdoelen voor motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding op een handelingsplanmatige manier na te streven. De bijzondere leermeesters en paramedici selecteren doelen uit eigen kaders die gerelateerd zijn aan de ontwikkelingsdoelen type 2. Op basis hiervan realiseren zij een gevarieerd aanbod op maat van de leerlingen. De evolutie van de leerlingen wordt voldoende systematisch opgevolgd en dient als uitgangspunt voor bijsturingen in het aanbod. Klasleraren besteden doorgaans minder gerichte aandacht aan de verschillende aspecten van de motorische ontwikkeling binnen hun handelingsplanning. Op de school heerst een stimulerend motorisch klimaat.

Beginsituatiebepaling

*Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering*

De leraren lichamelijke opvoeding verzamelen aan de hand van observaties voor de verschillende leerdomeinen, gerelateerd aan de doelgroep, systematisch gegevens over de motorische ontwikkeling van de individuele leerlingen. De informatie en zorgvragen van ouders worden opgenomen in het kindbeeld. De verzamelde informatie wordt permanent geactualiseerd in het groeps- of individueel handelingsplan.

Het luik “testen” bevat de resultaten en verslagen van externe partners. Deze gegevens vormen weinig een bron van bespreking tijdens de klassenraden. De teamleden uit het kleuteronderwijs stellen multidisciplinair, aan de hand van observaties, een beginsituatie op voor een aantal domeinen van het leergebied. De kinesist en de ergotherapeut aan de school verbonden, schetsen een beeldvorming voor de specifieke ontwikkelingsaspecten waarvoor zij groepjes leerlingen begeleiden.

De gegevensverzameling van de leraren lichamelijke opvoeding leidt tot het formuleren van zorgvragen op maat.

Doelenselectiefase

*Selectie ontwikkelingsdoelen
Leerlingenkenmerken
Op maat
Harmonische ontwikkeling en
optimale integratie
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Multidisciplinair overleg*

Het schoolteam selecteert doelen voor dit leergebied uit het referentiekader van de decretale ontwikkelingsdoelen type 2.

Het groepswerkplan van de leraren lichamelijke opvoeding bevat een overzichtelijke indeling van de doelenselectie uit de verschillende domeinen die aansluit bij de zorgvragen van de leerlingen. De selectie vertoont een graduele opbouw met zinvolle tussenstappen. Een beheersbare doelenselectie ligt in het individueel handelingsplan vast. Naast de aandacht voor motorische vaardigheden is er ook aandacht voor functionele vaardigheden en de horizontale samenhang met andere leergebieden zoals wereldoriëntatie, sociaal-emotionele ontwikkeling en leren leren. De doelenselectie in de lagere afdeling is geen onderwerp van multidisciplinair overleg.

De aandacht voor motorische ontwikkeling bij de doelenselectie door de klasleraren is erg divers en leraarafhankelijk. Een aantal leraren noteren enkel de doelen in hun agenda met differentiatie voor verschillende leerlingen. Sommige leraren selecteren doelen uit verschillende domeinen in samenhang met andere leergebieden, anderen selecteren geen doelen voor dit leergebied. De

concretisering naar operationele doelen is zelden terug te vinden.

Vorbereidingsfase

*Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Infrastructuur en uitrusting*

De afstemming en het gebruik van de handelingsplannen en de documenten verlopen gelijkgericht tussen beide leraren lichamelijke opvoeding.

De afstemming met de klasleraren gebeurt informeel. De leraren lichamelijke opvoeding plaatsen hun planningsdocumenten in het digitaal handelingsplan. De coördinatoren van het CAR participeren aan de klassenraad voor de leerlingen die ze begeleiden. De klasleraren nemen op hun beurt deel aan de teamvergaderingen van het CAR. De informatiedoorstroming naar de leraren lichamelijke opvoeding verloopt frequent en op informele wijze.

Structureel overleg tussen de schooltherapeuten en de leraren lichamelijke opvoeding is niet voorzien. Beide nemen ook geen deel aan de klassenraden. Zij leveren vooraf hun schriftelijke bijdrage over de evolutie van de hun toevertrouwde leerlingen.

In de kleuterafdeling is er veel informeel overleg met alle kindbetrokkenen. De meeste ambulante teamleden, de ergotherapeut en de kinesist nemen domeinen uit dit leergebied op zich.

De selectie van leerlingen die in aanmerking komen voor ondersteuning door de schooltherapeuten is weinig transparant. Zij sluit minder aan bij prioritaire zorgvragen van individuele leerlingen. Daarnaast hypothekeert de keuze voor de groepsbegeleiding de kansen op therapeutische begeleiding van leerlingen die niet (meer) door het CAR begeleid worden.

Door de toename van de instroom van leerlingen met meer complexe zorgvragen neemt ook de nood aan schoolinterne paramedische ondersteuning sterk toe. Een aantal teamleden verdiepten zich reeds in specifieke begeleidingsvormen voor deze doelgroep.

De school beschikt over ruim voldoende specifiek ontwikkelingsmateriaal afgestemd op de ontwikkelingsbehoeften van de doelgroep. De snoezelruimte biedt voldoende materialen om verschillende waarnemingsvormen te stimuleren. De klastuintjes en de speelplaats bieden extra kansen tot experimenteren, exploreren en bewegen. Op deze wijze zorgt de school voor een stimulerend motorisch schoolklimaat.

Uitvoeringsfase

*Planmatige aanpak
Aanbod op maat
Organisatie op maat
Actief leren
Klasmanagement
Methodiek en werkvormen
Samenhang realiseren*

De leraren lichamelijke opvoeding realiseren een activerend, gevarieerd en uitdagend aanbod op maat. Zij leggen het accent op een bewegingsmethodiek die naast de motorische en cognitieve ontwikkeling, ook doelstellingen op sociaal en sociaal-emotioneel vlak nastreeft. Deze keuze is herkenbaar binnen het volledig proces van handelingsplanning en zorgt mede door de ondersteuning van verschillende communicatievormen voor een hoge betrokkenheid van de leerlingen.

De leraren lichamelijke opvoeding integreren, vanuit een preventieve en curatieve invalshoek, gezondheidsaspecten in de activiteiten. Ze bieden op een gedifferentieerde wijze de zwemlessen aan die gericht zijn op veilig in het water bewegen en plezier beleven. Relaxatie en energieontlading worden aangeboden in functie van sociaal-emotioneel welbevinden. Bij de zinvolle bewegingsactiviteiten tijdens de speelplaatswerking hebben de teamleden aandacht voor preventie. De school biedt ook hippotherapie aan. Dit aanbod tijdens de onderwijstijd is betalend en valt buiten de scherpe maximumfactuur. Hierdoor krijgen niet alle kinderen die in aanmerking komen gelijke kansen. De sterke nadruk op vrijetijdsvaardigheden en de afstemming op de thuiscontext zorgen voor het bevorderen van de maatschappelijke integratie.

In de kleuterafdeling zijn de klas- en ambulante leraren, de schooltherapeuten en de kinderverzorgsters zelf verantwoordelijk voor de realisatie van dit leergebied. De uitvoering van het aanbod motorische ontwikkeling is divers. Sommige

teamleden werken een gradueel uitgebouwd aanbod uit voor de verschillende domeinen, anderen beperken zich tot een incidenteel aanbod.

Evaluatiefase

Visie en afspraken

Systeem of instrument

Gelinkt aan

doelen/diagnostisch

Valide

Betrouwbaar

Evenwichtig en representatief

Procevaluatie

Rapportering

De leraren lichamelijke opvoeding hanteren brede en gestructureerde observaties. Het individueel handelingsplan van elke leerling geeft op korte, middellange en lange termijn de ontwikkeling en de al behandelde aspecten op overzichtelijke wijze weer. De evaluatie koppelt terug naar de doelenselectie.

Deze gegevens zijn richtinggevend voor het formuleren van een nieuwe beginsituatie.

Op schoolniveau bestaan geen afspraken over de evaluatie van dit leergebied.

Sommige teamleden gebruiken losse observaties of richten zich op de geselecteerde doelen. Anderen observeren wekelijks aandachtspunten van leerlingen waarbij aspecten van motorische ontwikkeling verweven zitten.

De diversiteit in de evaluatie leidt tot verschillen in een heldere beeldvorming over de motorische ontwikkeling.

De rapportering verloopt deels via het heen- en weerschriftje waarin soms aspecten van de doelenselectie geëvalueerd worden. Deze rapporteringsvorm kent een wisselend gebruik.

De rapportering door de leraren lichamelijke opvoeding gebeurt aan de hand van uitgebreide omschrijvingen van de verschillende leerdomeinen en het beheersingsniveau van de leerlingen.

3.1.1.2 wereldoriëntatie in type 2 - kleuteronderwijs, wereldoriëntatie in type 2 - lager onderwijs

Voldoet niet

De school verzamelt weinig objectieve gegevens voor een brede beeldvorming van het ontwikkelingsniveau van de leerlingen voor wereldoriëntatie. De gegevensverzameling is hoofdzakelijk gericht op aspecten van het subdomein persoonlijke redzaamheid. Deze beperkte beginsituatiebepaling leidt tot een onvolledig beeld van het ontwikkelingsniveau van de leerlingen voor dit leergebied. Door de weinig geobjectiveerde vorm van onderzoeken en evalueren komt het schoolteam niet tot het formuleren van voldoende brede en heldere zorgvragen. Op basis hiervan verlopen de doelenselectie, de voorbereiding en de evaluatie te weinig op maat van de individuele of de groep leerlingen. In de uitvoering stemmen de teamleden hun aanbod af op de informeel verzamelde gegevens en hun eigen aanvoelen. Het cyclisch proces van handelingsplanning is onvoldoende gestuurd door een kwaliteitsvol handelingsplan om voldoende passende doelen voor wereldoriëntatie na te streven.

Beginsituatiebepaling

Beeldvorming

Functionele neerslag

Opvolging

Actualisering

De school verzamelt ruime informatie bij ouders betreffende zorgvragen, gezondheidsaspecten en algemene informatie over de leerlingen. Om een goed zicht te krijgen op de thuiscontext doen de klasleerkrachten, de sociaal verpleegkundige of de orthopedagoge regelmatig huisbezoeken. Deze informatie wordt systematisch onder sociale en medische info ingevoerd en geactualiseerd in het handelingsplan. Bij het verzamelen van informatie en zorgvragen bij de ouders focust het schoolteam zich hoofdzakelijk op aspecten van persoonlijke redzaamheid. Hobby's en vrijetijdsbesteding worden bevraagd maar spelen een geringe rol in het verdere proces van handelingsplanning. Sommige leraren gebruiken video-opnames als beeldvormingsinstrument die ze ook gebruiken om in overleg te gaan met de ouders.

Het luik "testen" bevat de resultaten en verslagen van externe partners. Deze gegevens vormen weinig een bron van bespreking tijdens de klassenraden.

Op schoolniveau bestaan er weinig ondersteunende afspraken rond de opbouw van de beginsituatiebepaling voor dit leergebied. De beeldvorming gebeurt vooral op basis van eigen inschatting en aanvoelen van de leraren. De bestaande afspraken betreffen de vormgeving en de frequentie van actualiseren. In de praktijk komen hier vooral beschrijvingen van persoonlijke redzaamheid aan bod

zoals eetsituaties en zindelijkheidstraining. De specifieke onderwijsbehoeften worden op diverse documenten vaag geformuleerd waardoor ze niet altijd als uitgangspunt dienen voor een relevante doelenselectie op maat van de leerling. De domeinen mens, natuur, maatschappij, tijd en ruimte komen weinig systematisch aan bod.

De gegevens uit de beginsituatiebepaling leiden niet altijd tot het formuleren van expliciete zorgvragen op maat van de leerling of de groep. Onder zorgvragen komen vaststellingen en beschrijvingen of hulpvragen van leraren.

Doelenselectiefase

Selectie ontwikkelingsdoelen

Leerlingenkenmerken

Op maat

Harmonische ontwikkeling en

optimale integratie

Evenwichtig aanbod

Doelenkaders

Multidisciplinair overleg

Voor de doelenselectie baseren de teamleden zich op de decretale ontwikkelingsdoelen voor type 2. Teamleden vertalen deze doelen zelden naar specifieke, concrete en haalbare tussendoelen. De selectie sluit weinig aan bij de beginsituatiegegevens.

Omwille van de vertraagde ontwikkeling van de leerlingen maakte het schoolteam de afspraak om op jaarbasis ontwikkelingsdoelen te selecteren op groeps- en individueel niveau. Door het ontbreken van gegradueerde, haalbare tussendoelen blijven dezelfde doelen soms over meerdere schooljaren in de handelingsplannen staan.

De geselecteerde doelen uit het groepswerkplan sturen het cyclisch proces van handelingsplanning zeer beperkt aan. De doelen beschrijven de accenten die de leraar vanuit de specifieke groepskenmerken wil leggen in de klaswerking. Ze vormen vooral een leidraad voor de klasorganisatie. Over het algemeen selecteren leraren hier doelen uit de subdomeinen persoonlijke en huishoudelijke redzaamheid. De andere domeinen uit dit leergebied krijgen geen tot nauwelijks aandacht bij de doelenselectie. Voor een aantal doelgroepen binnen de school valt deze beperkte selectie te verantwoorden. Voor andere groepen belemmert deze keuze het organiseren van onderwijs op maat gericht op een harmonische ontwikkeling en optimale integratie. Wanneer de noden van sommige leerlingen buiten de doelenselectie uit het groepswerkplan vallen is het geen gewoonte om in het individueel handelingsplan gedifferentieerde doelen op te nemen.

Op de klassenraden in de loop van het schooljaar selecteren de leraren enkele algemene doelen voor het individueel handelingsplan. Deze selectie kadert weinig binnen een graduele opbouw van doelen om op maat in te spelen op specifieke individuele zorgvragen. Ook hier ligt de klemtoon op de subdomeinen persoonlijke en huishoudelijke redzaamheid. Het gebeurt veelvuldig dat andere domeinen niet geselecteerd worden. Er bestaan hierover geen schoolafspraken. Zowel voor het groepswerkplan als voor het individueel handelingsplan vormt de doelenselectie voor wereldoriëntatie geen onderwerp van multidisciplinair overleg. Met het project "Rozemarijn in beeld" geeft het schoolteam een aanzet om een bredere horizontale samenhang tussen de verschillende leergebieden en domeinen in wereldoriëntatie na te streven.

Vorbereidingsfase

Planning

Multidisciplinair

Groeperingsvorm

Infrastructuur en uitrusting

Het gebruik van de onderwijstijd behoort tot de autonomie van de leraar. Er bestaan hierover geen bindende schoolafspraken. In heel wat lessenroosters zijn een aanzienlijk aantal lessuren opgenomen voor wereldoriëntatie. In de praktijk betreft het hier activiteiten die gekoppeld zijn aan verzorging en eetsituaties. Tijdens deze momenten zorgen heel wat leraren ook voor een ruimer aanbod van activiteiten maar deze zijn maar weinig handelingsplanmatig verankerd. Op de klassenraad wordt de besteding van de onderwijstijd niet besproken of bewaakt. De aanwending vertrekt te weinig vanuit de noden en ontwikkeling van de groep of de individuele leerling.

Voor de dagelijkse planning startte de school dit schooljaar met een digitaal agendasysteem. Het gebruik hiervan is sterk wisselend. Heel wat teamleden

gebruiken hiernaast eigen planningsdocumenten. Ze voorzien doorgaans vanuit een eigen aanvoelen, minder vanuit een relevante doelenselectie, individuele trajecten en differentiatievormen die afgestemd zijn op de noden.

In de planningsdocumenten besteden de teamleden weinig doelgerichte aandacht voor de horizontale samenhang over de leergebieden heen.

Extramurosactiviteiten die gericht zijn op de verkenning van de leefwereld en de nabije omgeving van de kinderen worden mede om organisatorische reden weinig ingepland. Uitzondering hierop vormen de bosklassen en de jaarlijkse herfstwandeling.

De verschillende teamleden spreken nauwkeurig de werkroosters en onderlinge afstemming voor schoolinterne en –externe additionele hulp af.

Afspraken voor hergroeperingen in klasoverschrijdende groepen worden flexibel toegepast. De inschakeling van oudere leerlingen en leerlingen uit het aanpalende buitengewoon secundair onderwijs (buso) “Binnenhof” verloopt zinvol en planmatig.

Tussen de teamleden bestaan enkel afspraken voor onderlinge afstemming over het domein redzaamheid. Het aanbod uit de andere leerdomeinen behoort tot hun eigen autonomie.

De teamleden stemmen veelvuldig met elkaar af via informeel overleg.

Uitvoeringsfase

Planmatige aanpak

Aanbod op maat

Organisatie op maat

Actief leren

Klasmanagement

Methodiek en werkvormen

Samenhang realiseren

Op uitvoeringsniveau is er bij bepaalde teamleden aandacht om de omringende wereld te verkennen en de maatschappelijke integratie te stimuleren. Enkel in deze fase van de handelingsplanning krijgen de domeinen mens en natuur, maatschappij, tijd en ruimte enige aandacht. Hieromtrent bestaan er geen afspraken rond graduele opbouw en onderlinge afstemming. Het aanbod is niet gekoppeld aan een gerichte doelenselectie.

De domeinen tijd en ruimte zijn niet handelingsplanmatig verankerd en gericht op maatschappelijke bruikbaarheid. Het schoolteam beschikt weinig over bindende afspraken omtrent tijds- en ruimtekaders binnen functionele contexten. Veel kansen gaan hierdoor verloren. De aandacht voor dit domein is fragmentarisch aanwezig tijdens het pedagogisch-didactisch handelen. Tijdens het gradueel aanbod voor het domein redzaamheid hebben de teamleden wel de attitude om de leerlingen zoveel mogelijk zelfstandig te laten doen met oog voor uitdaging en aanmoediging.

In sommige groepen sluit de uitvoerige aandacht voor redzaamheid te weinig aan bij de mogelijkheden van de leerlingen. Vanuit hun ontwikkeling vormen bepaalde aspecten van redzaamheid geen prioritaire aandachtspunten meer. Verzorgingstaken bij de jongste kleuters en bepaalde zorgklassen slopen een groot deel van de tijd op van leraren, ondermeer vanwege het beperkt pakket paramedische ondersteuning.

De teamleden hanteren gevarieerde en activerende werkvormen met oog voor differentiatie. In een aantal groepen gebruiken de leraren zowel voor zelfstandig werk als voor de vrije tijd individuele werkdozen. Deze zijn gradueel opgebouwd waarbij verschillende domeinen aan bod komen. De leraren houden een deskundige registratie bij van wat de leerlingen zelfstandig aankunnen. Vaak houden ze hierbij rekening met de interessesfeer van de leerling.

De school zorgt voor een gestructureerde en veilige schoolomgeving en –klimaat. De teamleden gaan op een respectvolle en betrokken manier om met de kinderen. Ook de leerlingen gaan zorgzaam om met elkaar en krijgen hiervoor ruime kansen. De overgangen tussen lesmomenten, pauzes en groepswissels verlopen op een rustige, vlotte en gestructureerde manier.

Evaluatiefase	Het schoolteam beschikt niet over een eenduidige en doorleefde visie op de evaluatiepraktijk. De evaluaties steunen vooral op eigen inzichten.
<i>Visie en afspraken</i>	
<i>Systeem of instrument</i>	Volgens schoolafpraak actualiseren de teamleden de beginsituatie met verwerking van de geselecteerde doelen door ze vaststellend te beschrijven.
<i>Gelinkt aan doelen/diagnostisch</i>	Deze actualisering is eenzijdig gericht op de domeinen persoonlijke en huishoudelijke redzaamheid. De trimestriële actualisering is weinig geënt op de doelenselectie maar is veeleer een beschrijving van de medewerking, de inzet en de sociaal-emotionele beleving van de leerling tijdens het aanbod. Uitzonderlijk verwijst het teamlid naar de geselecteerde doelen.
<i>Valide</i>	
<i>Betrouwbaar</i>	Het ontbreekt de school nog aan een sluitende systematiek om evoluties van leerlingen op (middel-)lange termijn in kaart te brengen waarbij teamleden vorderingen, stagnaties of mogelijk regressies van leerlingen kunnen detecteren. De klassenraad vormt te weinig het forum om in multidisciplinair overleg een breed ontwikkelingstraject op maat te plannen, bij te sturen en te evalueren. Momenteel worden heel wat zaken te weinig opgevolgd, zorgvragen niet geëvalueerd en bepaalde afspraken niet nagekomen.
<i>Evenwichtig en representatief</i>	Het bijhouden van observatiegegevens is sterk leraarafhankelijk. Sommige teamleden observeren wekelijks aandachtspunten van leerlingen waarbij aspecten van wereldoriëntatie (redzaamheid) verweven zit.
<i>Procevaluatie</i>	De evaluatie is weinig gericht op een nieuwe doelenselectie op maat om gepast in te spelen op zorgvragen van leerlingen.
<i>Rapportering</i>	De rapportering beschrijft voornamelijk de persoonlijke redzaamheid van de leerlingen. Ze is niet gelinkt aan de doelen en maakt weinig duidelijk wat er precies werd nagestreefd tijdens een bepaalde periode.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De instelling gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles, risicoanalyses en inspraak van het personeel uitvoert. Daardoor kent en beheerst ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur school en scholengemeenschap) en de externe dienst, blijken er geen tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid en gezondheid en hygiëne. De interne dienst neemt systematisch aandachtspunten en opmerkingen op in het globaal preventieplan en de jaaractieplannen.

De school beschikt tot op heden niet over een actuele asbestinventaris en een vereiste milieumelding.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting alle lesplaatsen en lokalen van de school. De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. Tijdens het bezoek ter plaatse valt op dat de toiletten voor mannen en vrouwen (personeel/bezoekers) niet gescheiden zijn. Dankzij de inzet van de poetsdienst en de teamleden geeft de school een nette en ordelijke indruk.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De onderwijsinspectie vertrouwt erop dat het schoolbeleid de inspanningen voor het preventiebeleid planmatig verder zet.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	neen
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	neen
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	neen
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Onderwijsaanbod

Doelgerichtheid Het schooleigen pedagogisch project stuurt slechts in geringe mate de schoolwerking en het onderwijskundig handelen van de teamleden aan. Recentelijk ontwikkelde het schoolbeleid in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst een nieuwe vorm van schoolwerkplanning op basis van het CIP0-kader. Momenteel heeft deze vernieuwing nog weinig impact op het optimaliseren van het onderwijsaanbod. Het schoolteam verkende weinig diepgaand de visie en de uitgangspunten van de verschillende leergebieden. Op schoolniveau zijn er weinig afspraken over de te besteden onderwijstijd en de leerinhouden voor de verschillende leergebieden in functie van ontwikkelend onderwijs. Afgaande op de planningsroosters besteden de meeste leraren het grootste deel van de onderwijstijd aan wereldoriëntatie. Enkel voor godsdienst en in de lagere afdeling voor motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding bestaan schoolafspraken. Andere leergebieden komen niet of nauwelijks gepland aan bod. De inhoud van het onderwijsaanbod behoort tot de vrijheid van de individuele teamleden. De klemtoon voor wereldoriëntatie beperkt zich tot het gericht, gradueel aanbod van aspecten van persoonlijke redzaamheid. Deze aspecten zijn structureel ingebouwd in de werkroosters. Hierdoor worden gelijktijdige ontwikkelingsgerichte activiteiten bijkomstig. Voor andere domeinen en leergebieden gebruikt de school enkel de algemene ontwikkelingsdoelen voor type 2 als referentiekader. Het gebruik van deze algemene formuleringen leidt tot weinig afstemming tussen de teamleden onderling wat betreft het nastreven van een kwaliteitsvol verticaal samenhangend onderwijsaanbod. Teamleden zetten zich doorgaans in om gericht te zoeken naar een combinatie van verschillende communicatievormen, -kanalen en -behoeften in functie van een maximale taalontwikkeling. Het gebruik van een uniforme picto-taal en tal van verwijzers op maat dragen hier toe bij. Ondersteunende gebaren zijn zeer sterk geïmplementeerd binnen de totale schoolwerking. Het leergebied leren leren wordt systematisch gekoppeld aan de leergebieden communicatie en taal en wiskundige initiatie. Het vormt een onderdeel binnen het groepswerkplan en desgevallend individueel handelingsplan. In sommige klassen krijgt het leergebied leren leren doelgericht zijn plaats binnen het aanbod via de werkdozen. Ook wiskundige initiatie en functionele toepassingen krijgen hier hun plaats. Het leergebied sociaal-emotionele ontwikkeling is weinig handelingsplanmatig verankerd. Het wordt eerder beschrijvend opgenomen en is vooral gericht op knelpunten. Het leergebied wiskunde is beperkt gericht op functionaliteit om zich te handhaven in de maatschappij waarbij leerlingen leren omgaan met numerieke informatie in functionele situaties. Vaak ligt de klemtoon nog te sterk op het verwerven van technisch-cognitieve vaardigheden. Het ontwikkelen van muzische vaardigheden is weinig opgenomen binnen het proces van handelingsplanning. Enkel het accent op het zinvol invullen van de vrije tijd komt aan bod. De vaardigheden exploreren, experimenteren en representeren via diverse expressievormen komen nauwelijks handelingsplanmatig aan bod, wel impliciet tijdens uitvoering. Het leergebied ICT is zeer wisselend

geïmplementeerd door de verschillende teamleden. Het maakt geen onderwerp van handelingsplanning uit. ICT als middel om te communiceren, vrije tijd in te vullen, functiebeperkingen te compenseren en de leerprestaties en de motivatie van leerlingen te versterken is heel divers aanwezig in de school. Hierover bestaan nauwelijks onderlinge afspraken.

- Ondersteuning** De klassenraad is niet echt een ondersteunend orgaan en heeft een beperkte rol in bewaken en bijsturen van een onderwijsaanbod op maat. Concrete afspraken, communicatie hierover, overleg over gemaakte keuzes en verticale samenhang komen weinig aan bod. Leerkrachten moeten vooral terugvallen op de eigen professionaliteit en ervaring. Pedagogische-didactische besluiten vallen quasi volledig onder de individuele verantwoordelijkheid van de leerkrachten. De vormgeving van de handelingsplanning verschilt onderling sterk binnen de verschillende documenten van het digitaal platform. Teamleden melden een grote nood aan ondersteuning in het werken met (complexere) opvoedings- en onderwijsbehoeften van de leerlingen.
- Niet voor elke leerling is paramedische omkadering vanuit de school of het CAR gegarandeerd. De school koos ervoor om uitzonderlijk individuele therapieën te organiseren. Ze schakelde over naar groepstherapieën om zo een groter bereik te bekomen. De therapeuten brengen de ondersteuningsnoden hiervoor evenwel niet zelf in kaart.
- De teamleden zorgen voor vlotte en tijdige overgangen na speeltijden en bij de aanvang of wisseling van de lessen. Leerlingen uit de oudste klassen krijgen hierin een verantwoordelijkheid. Tijdens de middagpauzes en op woensdagnamiddag is er een specifiek aanbod voor de leerlingen die dit wensen, voorzien.
- De vlotte organisatie en de betrokkenheid van de teamleden scheppen een veilig leefklimaat op de school.
- Doeltreffendheid** Zorgvragen worden geformuleerd op het niveau van de klasleraren en niet vanuit de noden van leerlingen. Ze worden geïnterpreteerd als knelpunten en noden 'ervaren' door leraren tijdens hun pedagogisch-didactisch handelen.
- Het schoolteam reflecteert weinig over aanpassingen in het onderwijsaanbod in functie van leerlingennoden.
- Een kritisch onderzoek van het onderwijsaanbod om meer evenwicht tussen de verschillende leergebieden en de afstemming binnen en tussen de leergebieden na te streven, was nog geen onderwerp van overleg.
- Ontwikkeling** Het schoolteam is in voldoende mate vernieuwingsbereid. Leraren staan open voor suggesties, zijn vragende partij voor duidelijkheid, willen mee reflecteren over bestaande praktijken
- Een aantal leraren nemen het initiatief om de zorgvraag en de aanpak van de veranderende doelgroep te beantwoorden, ze gaan op zoek naar een visie, methodieken en materialen.
- Verschillende professionalisering en studiedagen vinden slechts in beperkte mate doorstroming naar het team.
- De adviesgroep handelingsplanning richt zich op de rapportering. Ze vertrekken hierbij niet vanuit terreinverkenning en visieontwikkeling. Ze schakelen de evaluatiefase gelijk met de rapportering waardoor een belangrijk aspect van ontwikkeling in kaart brengen over het hoofd gezien wordt.

4.2 Afstemming met partners

- Doelgerichtheid** De school investeert in een constructieve samenwerking met verschillende partners zoals ouders en ondersteunende diensten.
Het schoolteam wil zorgzaam omgaan met de leerlingen. Ze stelt zich laagdrempelig op naar ouders en externen.
De leraren, de orthopedagoge en de sociaal verpleegkundige voeren bij de start van het schooljaar huisbezoeken uit om de betrokkenheid van de ouders en school te verhogen.
Structurele teamvergaderingen zorgen voor de enige afstemming tussen de klasleraar en het multidisciplinair team van het CAR.
Teamleden hebben doorgaans de attitude thema's, items, woordenschat,... door te spelen naar therapeuten van het CAR zodat op uitvoeringsniveau rond dezelfde inhoud kan gewerkt worden. Hierover bestaan er geen bindende schoolafspraken.
- Ondersteuning** Bij urgentie in de thuiscontext neemt de school haar verantwoordelijkheid op om passende externe diensten aan te spreken en ouders te ondersteunen bij sociaal-emotionele, materiële en andere noden. De sociaal verpleegkundige coördineert deze acties. Zij actualiseert consequent de informatie in het individueel handelingsplan zodat alle kindbetrokkenen geïnformeerd zijn.
Twee derden van de leerlingen krijgen multidisciplinaire paramedische ondersteuning door het nabijgelegen CAR. Dit houdt meteen in dat één derde van de leerlingen tijdens de onderwijstijd geen of beperkte ondersteuning door de schooltherapeuten ontvangt wegens het geringe pakket paramedische uren. De ondersteunende samenwerking op uitvoeringsniveau met de naburige buso-school betekent een meerwaarde voor beide partners. Leerlingen voeren functionele, zinvolle taken uit en maken doelgericht gebruik van de infrastructuur.
De samenwerking binnen de scholengemeenschap situeert zich hoofdzakelijk op directieniveau. Het overleg situeert zich op organisatorisch vlak en op enkele algemene onderwijskundige thema's. Voor uitwisseling van expertise en geïntegreerde activiteiten met de leerlingen uit OV1 sluit de school het dichtst aan bij de buso-school die gelijkaardige doelgroepen onder haar leerlingen telt. Op lerarenniveau organiseert de scholengemeenschap een startdag rond een pedagogisch thema.
- Doeltreffendheid** De bestaande overlegstructuren zijn tot op heden niet in staat om een gepast antwoord te bieden op een fijnmazige organisatorische, inhoudelijke en handelingsplanmatige afstemming tussen het CAR en de school. Te vaak ontstaat het vertrouwen in het engagement van de teamleden en in de onderlinge informele afstemming tussen CAR – en schoolteamleden.
De samenwerking met het CLB situeert zich in mindere mate in het vervolledigen van de beeldvorming en in het ondersteunen van een handelingsgerichte werking voor de klas- en schoolpraktijk. Bij de oriëntatie van de schoolverlaters naar het vervolgonderwijs zorgt het CLB voor een kwaliteitsvolle ondersteuning.
- Ontwikkeling** Sommige teamleden zijn in hun zoektocht om hun aanbod te optimaliseren voor leerlingen met ernstige meervoudige beperkingen, lid geworden van een schooloverstijgende werkgroep voor het werken met leerlingen met ernstig meervoudige beperkingen. Hierdoor wensen de teamleden in te spelen op de ervaren nood om hun pedagogisch-didactisch handelen te versterken en de inhoudelijke invulling te verfijnen. Het schoolbeleid geeft de nodige ruimte voor deze keuze.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Visieontwikkeling Alle teamleden begeleiden de leerlingen vanuit betrokkenheid, zorg, welbevinden en verbondenheid. Zij leggen de klemtoon erg sterk op zorg en verzorging in de planning. Het schoolteam kenmerkt zich door hun professionele houding met zin voor verantwoordelijkheid.

Er leeft in de school nog weinig een cultuur en klimaat om samen aan visieontwikkeling te werken. Sommige teamleden geven aan dat het overleg over wijzigingen in de schoolvisie nog aan belang kan winnen om zo tot een breder gemeenschappelijk draagvlak te komen.

Het schoolwerkplan is recentelijk geactualiseerd en voorgesteld aan alle teamleden. Momenteel is het nog weinig doorleefd.

De verbindingen tussen de verschillende fasen van handelingsplanning en tussen de verschillende ondersteuners zijn te weinig doorleefd in het denken en handelen van het schoolteam. Hierdoor ontstaan er breuklijnen en vindt er geen echt cyclisch, dynamisch en multidisciplinair proces plaats. De teamleden gaan bij de handelingsplanning nog te weinig uit van de mogelijkheden en talenten van de kinderen om zo te komen tot een totale ontwikkeling vanuit een positief zelfbeeld. De moeizame implementatie en de functionaliteit van de documenten voor de handelingsplanning vormen hierbij een knelpunt.

Door de instroom van leerlingen met meer complexe zorgvragen ontstaat in de school een nood aan het bijsturen van de visie op de gepaste begeleiding van deze kinderen. Deze verschuiving legt ook de nood bloot aan een bijsturing van de visie op begeleiding vanuit therapeutische invalshoek. De visie op de samenwerking met externe therapeuten van het CAR vormt hier een onderdeel van. Een gelijkgericht standpunt op ontwikkelingsnoden en -perspectieven dringt zich op.

Leiderschap De directeur en de orthopedagoge vormen het beleidsplatform voor de schoolwerking. Beiden zijn luisterbereid, vlot toegankelijk en betrokken in hun contacten met de teamleden. De sociaal verpleegkundige speelt een belangrijke rol in het aansturen van de schoolwerking. Zij kent de gezinnen en de kinderen zeer goed en is heel nabij voor de teamleden.

Het schoolteam ervaart enige afstand van het beleid tot de werking op de klasvloer. Zij voelen zich sterk aangesproken op hun eigen verantwoordelijkheidszin. Vragen en problemen zijn gekend maar worden te weinig van nabij opgenomen. Er is minder verbondenheid met de concrete uitvoering en de daarbij horende hindernissen. Teamleden zijn vragende partij voor een meer ondersteunend leiderschap met oog voor waarderen, stimuleren en systematische opvolging.

Het verantwoordelijkheidsgevoel, het engagement en de collegialiteit van de meeste teamleden versterken de schoolontwikkeling.

Besluitvorming Recentelijk installeerde het schoolbeleid een stuurgroep en adviesgroepen om het schoolwerkplan vorm te geven. Deze zijn vooral op actieniveau gericht. De aandacht om planmatig het CIPO- kader te implementeren binnen het schoolwerkplan krijgt te weinig aandacht. De acties zijn vooral gericht op het beantwoorden van de meest dringende aangevoelde noden. Zij vormen geen resultaat van een planmatige aanpak van dit vernieuwingsproces met aandacht voor verkenning, visieontwikkeling, concretisering, implementatie, reflectie, opvolging en verankering.

Het schoolteam is vragende partij voor een transparante besluitvorming in

overleg met het schoolbeleid omtrent het vastleggen van prioriteiten en beleidskeuzes.

De school ondernam geen initiatieven voor het vormen van een schoolraad zoals voorzien in het participatiedecreet. Door het niet uitvoeren van deze reglementaire verplichting ontbreekt het haar aan een overlegplatform waarin de voorziene partners: ouders, personeel, bestuur en externe partners aan de schoolwerking en besluitvorming kunnen participeren en onderling afstemmen.

Kwaliteitszorg

De school beschikt niet over een gefaseerd en transparant prioriteitenplan op korte en middellange termijn. Hierdoor ontbreekt het aan een kader en een cultuur om de eigen schoolpraktijk te evalueren waardoor conclusies kunnen getrokken worden die leiden tot verbeteracties op school-, leerkracht en leerlingenniveau.

De school heeft in mindere mate de gewoonte om vanuit de analyse van de leerlingenresultaten en tevredenheidsonderzoeken haar werking te optimaliseren. Enkele particuliere initiatieven geven aan dat de aandacht hiervoor groeiende is. De registratie en analyse van de crisismomenten, de gevoerde consultatiegesprekken en de tweejaarlijkse tevredenheidsenquête van ouders zijn hiervan voorbeelden.

Het schoolbeleid biedt weinig een gepast antwoord op noden die teamleden hebben bij de uitvoering van hun opdracht. Leraren worden niet echt bevraagd maar uiten hun nood aan ondersteuning of het herbekijken van de organisatie rond de klaswerking. De effecten van bepaalde keuzes binnen de schoolorganisatie en de handelingsplanning zijn duidelijk merkbaar bij klasbezoeken, documentenanalyse en in de vele zorgvragen op lerarenniveau in de beeldvormingsfase.

De inzet van bepaalde personeelsleden en de organisatie van ongeveer alle overlegmomenten binnen de lesuren hypothekeert de leerlingenbegeleiding. De school is zoekende om de organisatie en de werking van de klassenraad te optimaliseren.

**Inbreuken op de
regelgeving**

De school houdt geen rekening met de regelgeving betreffende de scherpe maximumfactuur. Naast de bedragen die vermeld staan in het schoolreglement wordt aan ouders gevraagd een toestemming te ondertekenen om bijkomend te betalen voor hippotherapie die tijdens de onderwijstijd voor sommige leerlingen georganiseerd wordt. (Decreet basisonderwijs art. 27 - BaO/2007/05 – Kostenbeheersing in het basisonderwijs)

De school houdt geen rekening met de regelgeving betreffende de oprichting van een schoolraad. Ze nam hiervoor nog geen initiatief.

(Decreet betreffende de participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad - 02.04.2004 - art. 8 - §1)

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De handelingsplanmatige aanpak van het leergebied motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding kwaliteitsvol uitvoeren.
- Een sterk motorisch schoolklimaat realiseren.
- De zelfstandigheid van de leerlingen op het vlak van persoonlijke redzaamheid stimuleren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Samenwerken in een sterk geëngageerd schoolteam.
- Een ordelijk, gestructureerd schoolklimaat scheppen.
- Openstaan voor een constructieve samenwerking en afstemming met externe partners.

Wat betreft het algemeen beleid

- Adviesgroepen en een stuurgroep oprichten om de betrokkenheid van de teamleden bij de besluitvorming te verhogen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leervorderingen voor alle leerlingen transparanter, frequenter en systematischer evalueren en in kaart brengen kan het vastleggen van een efficiëntere beginsituatiebepaling bevorderen.
- De doelen verfijnen en nauwer afstemmen op de specifieke opvoedings- en onderwijsnoden kan het onderwijs op maat versterken.
- De klasleraren kunnen meer gerichte aandacht voor motorische ontwikkeling in de klaswerking integreren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De visie en de uitgangspunten van de leergebieden verkennen en uitdragen kan het onderwijsaanbod nog beter richten op de harmonische ontwikkeling en een optimale integratie.
- Afspraken op schoolniveau maken over leerinhouden die in transparante planningsdocumenten de handelingsplanning gelijkgericht en functioneel ondersteunen kan het onderwijs op maat optimaliseren.
- Het onderwijsaanbod gerichter opvolgen en bewaken vanuit het multidisciplinair team kan de kwaliteit van het aanbod en de organisatie verhogen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De betrokkenheid van teamleden bij de ontwikkeling van aspecten van de schoolvisie verhogen kan het realiseren van een gemeenschappelijk draagvlak vergroten.
- Het onderwijsaanbod en –realisatie opvolgen tot op de klasvloer kan de ondersteuning van teamleden in de uitvoering van hun opdracht doen toenemen.
- Prioritaire werkpunten op korte, middellange en lange termijn systematische in kaart brengen kan stevige handvatten bieden voor een cyclisch proces van schoolontwikkeling.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het handelingsplanmatig nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie. Op basis van een brede beeldvorming, een harmonische doelenselectie op maat van de leerling maken. De doelen vertalen in haalbare, evalueerbare tussenstappen die leiden tot een doelgerichte voorbereiding en uitvoering. Aan de hand van permanente, objectieve evaluatie komen tot een breed beeld voor

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - * voor **type 2 - kleuteronderwijs** omwille van het onvoldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen voor wereldoriëntatie.
 - * voor **type 2 - lager onderwijs** omwille van het onvoldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen voor wereldoriëntatie.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **29-04-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Het inspectieteam stelde volgende inbreuk(en) vast:

De school dient zich te houden aan de regelgeving zoals opgenomen in het Decreet basisonderwijs art. 27 BaO/2007/05 – Kostenbeheersing in het basisonderwijs betreffende de scherpe maximumfactuur.

De school dient zich te houden aan de regelgeving zoals opgenomen in het Decreet betreffende de participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad (02.04.2004)

Art. 8 - §1 In iedere school wordt een schoolraad opgericht.

Om deze inbreuk(en) op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **29-04-2018** opnieuw een controle uit.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Anne VANWELDEN de inspecteur-verslaggever	Caroline VAN DORPE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	